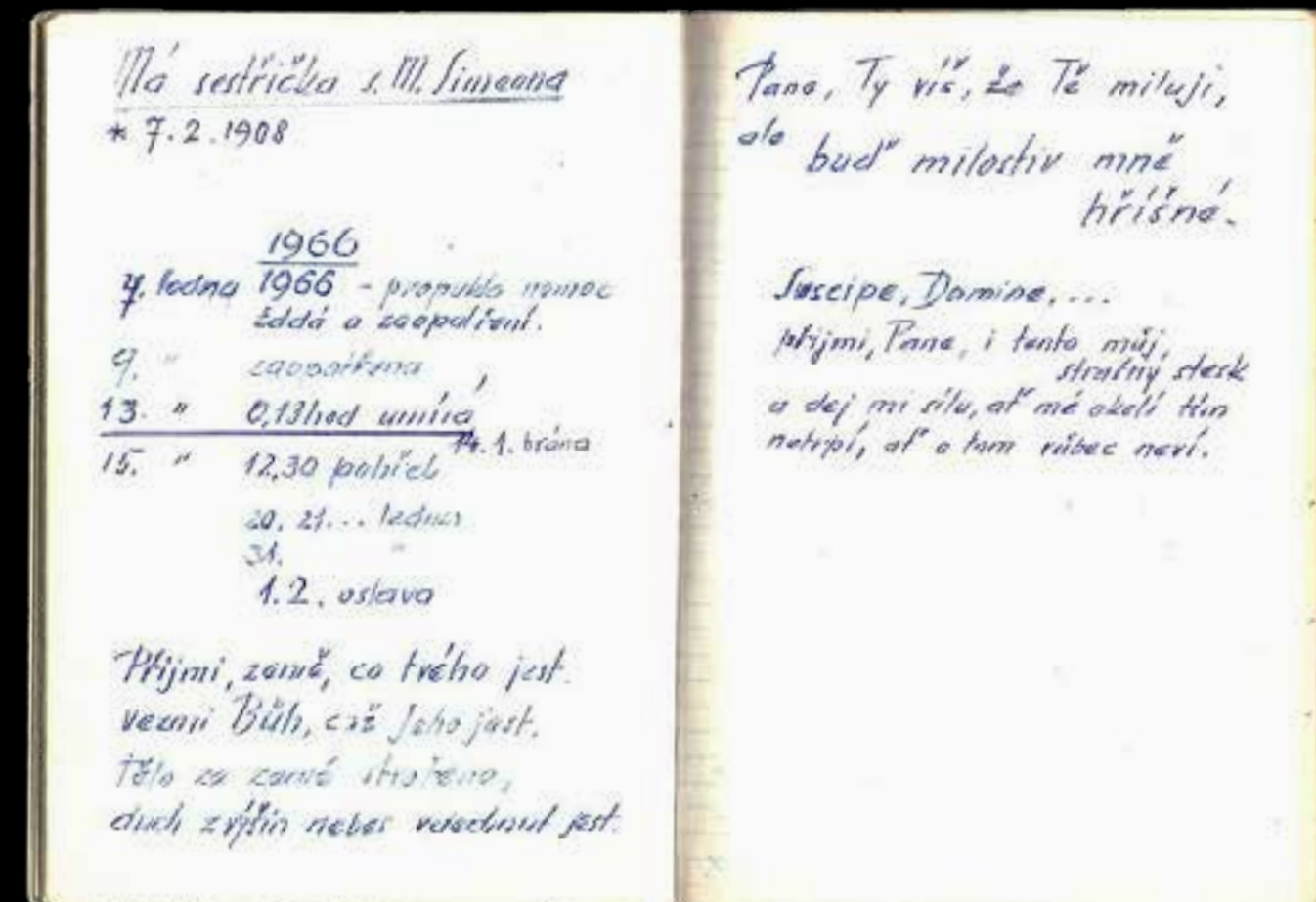

1966–1970

VIDNAVSKÁ KOMUNITA

1

2

3

4

5

6

7

1. Ve Vidnavě 1967 ve změněném hábitu.
2. Druhý dům vidnavské komunity.
3. SM. Simeona, starší rodná sestra.
4. Poznámky sestry Vojtěchy k úmrtí sestry Simeony.

5. Na návštěvě ve Šluknově 1967.
6. Sestra Vojtěcha, sestra Emilie a bratr Gustav.
7. Sestra Vojtěcha na setkání se spolužačkami.

V šedesátých letech vedla sestra Vojtěcha **bohatou korespondenci**. Zachovalo se mnoho dopisů. Z vězení asi 140 a dalších kolem 400. Kromě rodiny si dopisovala též s bývalými spoluvězeňkyněmi a spolužačkami. Některým byla zároveň životním průvodcem, morální oporou a velkou přítelkyní. Tato přátelství si uchovala až do své smrti.

13. ledna 1966 zemřela rodná sestra Simeona. V korespondenci i v jejích poznámkách se odráží, jak ji hluboce zasáhlo další a nečekané úmrtí sourozence. Prosí Pána, aby nikdo v jejím okolí tímto jejím smutkem netrpěl. Sestra Vojtěcha často psala své přítelkyni z vězení, paní Mileně Grimové, jak se upřímně těší na setkání po šesti letech od propuštění z vězení a dále se v dopise zmiňuje také o sobě:

»Viš, u mne je to zase ještě jiné, než u Tebe. Já jsem byla vždy v klášteře šťastna. Věř, že u mne nebyla ani minuta, kdy bych litovala svého kroku, ať přicházely chvílky jakékoliv, kdy jen zářivě nesvítl slunce, když přišly okamžiky podobné, jaké jsme prožívaly spolu, ale – konečně – vždyť mne znáš a víš, že jsem tvor sice ubohý, ale který se snažil prožívat dobře okamžiky, které Pán Bůh poslal či dopustil. Chtěla bych, Mileno, aby všichni byli šťastni – ale nedaří se mi to. Není mi to jedno. Ale – co se dá dělat. Pán Bůh ví, proč tak a ne jinak řídí osudy člověka a jisté je, že to vždycky myslí pro naše dobro.«

(Vidnava 12. srpna 1966)

Svou rodnou sestru Emilii povzbuzuje, poprvé po smrti rodné sestry Simeony.

»Tož, moje drahá Emilko, sestřičku Simeonu už máme u Pána Boha a ta doba našeho života – možná – že dlouho také nepotrvá. Myslivám na to denně. A přesto že jsem ráda na světě a vážím

si každého dne života, přece se těším i (ovšem s bázní, ale i s důvěrou) na tu chvíli, kdy i nám zazáří věčné světlo. Bude to ještě po nemnohém boji krása, vidíte!«

(Vidnava 14. listopadu 1966)

Podle možností **sledovala se sestrami průběh 2. vatikánského koncilu a provázela jej modlitbou**. V roce 1967 došlo podle pokynů koncilu o přizpůsobení se době také ke změně hábitu. O této změně **změně hábitu** příležitostně napsala své přítelkyni Mileně Grimové, a protože ji Milena ještě v hábitu vůbec neviděla, posílá jí fotografii. Lituje toho, že se ještě nesetkaly. Po půlroce píše opět Mileně, buší do ní, aby jí dala odvalu udělat rozhodný krok ke změně života, vyzývá ji k napsání dopisu, projevuje všestranný zájem o ni a její rodinu:

»Co z každé té chvíle udělám? Chtěla bych vždycky jen dobro. To víš, že se mnoho nepodaří, ale Pán Bůh se dívá právě na tu naši dobrou vůli. A v tom je to štěstí. Mít snahu a opravdu se snažit! Chtít dobro a s pomocí Boží rozdávat ty drobtý lásky Boží, ty květy poctivě konaných povinností, třebaš Ti ruce krvácí – vždyť růže mají trny. Říkávám si, že Bůh stojí za to, abychom pro něj učinili vše, vše přijali, vše darovali.«

(Vidnava 21. srpna 1967)

Po roce píše opět sestře Emilii k svátku slova povzbuzení:

»Ráda si připomínám tu krásnou větu, že „sebezápor je největší a nejúspěšnější apoštolát.“ Jsou to maličkosti, že? Ale velká láska se měří právě maličkostmi, vidíte! A kapitál denních obětí a prací, únavy a bolestí, to je nejhezčí kytice v našich dlaních při přání dobré noci před Svatostánkem.«

(Vidnava 19. listopadu 1967)

Události Pražského jara vnášely i do odlehle komunity, jakou byla Vidnava, nadějně očekávání jara do celé české společnosti, do kongregace.

Podle řádového zvyku napsala sestra Vojtěcha řádky o vzniku svého povolání. Velmi živé vyprávění ze svého dětství ukončila těmito slovy:

»**Kus života za mnou. Všude jsem byla ráda. Nikdy – ani v nejtěžších chvílích, ani v mé slabosti a bídě – nikdy jsem nelitovala, že jsem volila tuto cestu za Nebeským Snoubencem. Za vše nesmírně děkuji milosrdenství Božímu, mé drahé nebeské Matce a mým ochráncům. Pán ať odplatí celé kongregaci, že mě dávala tolik dobra a v mých milých představených stále lásku, pomoc a shovívavost. Zvláště veliký dík za Vidnavu! Měla jsem ji ráda, poněvadž mi nejvíce dala. Vidnava byla pro mne hořká bylina, která léčila, sílila, dávala poznání a uzdravovala. Velebí duše má Pána!«**

(Vidnava 26. ledna 1969)

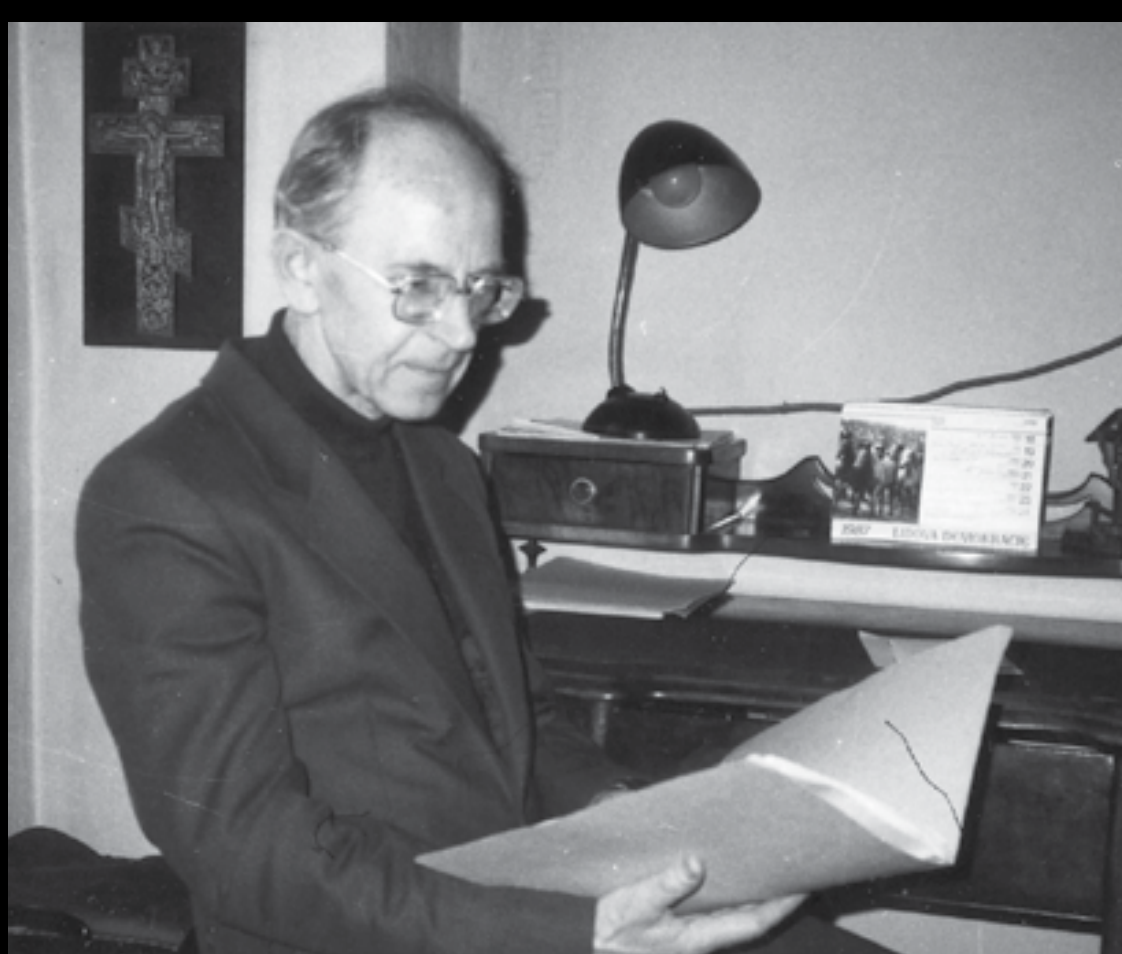
Od 1. října 1969 se stala představenou velké vidnavské komunity. Jako představená měla také větší účast na přípravě pokoncilní obnovy v našem společenství. Generální představená Matka Bohumila Langrová viděla začátek obnovy v uskutečnění řádné generální kapituly. Začátkem července 1970 tedy sestra Vojtěcha odjíždí z Vidnavy do Znojma-Hradiště na generální kapitulu.

1970 Vidnava – Znojmo/Hradiště 1976

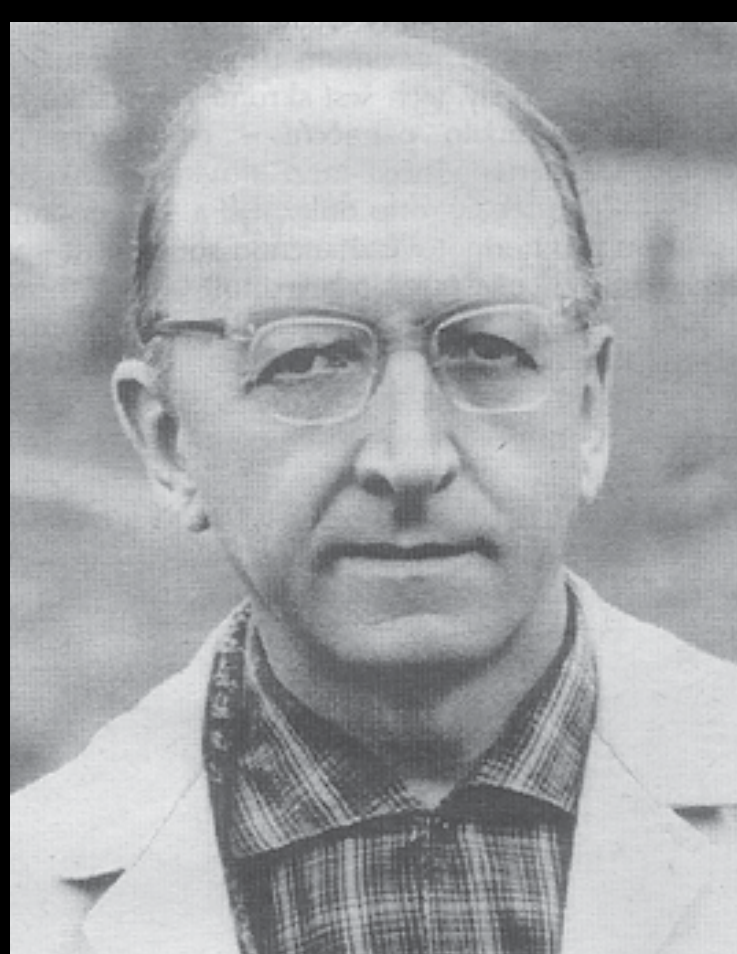
GENERÁLNÍ PŘEDSTAVENÁ

1

2

3

4

5

6

1. Matka Vojtěcha poprvé ve službě generální představené.
2. Otec Jan Evangelista Vícha, OFM Cap.
3. Otec Jan Evangelista Urban, OFM.
4. Kaple v Nancy.
5. Mateřský dům sester ve Francii, v Nancy, místo založení boromejek.
6. Znojmo-Hradiště.

Z politických důvodů nemohla Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského po dlouhé období 34 let vykonat řádnou volbu svého vedení. Požadavky 2. vatikánského koncilu a období Pražského jara umožnily Matce Bohumile Langrové, aby připravila řádnou generální kapitolu. Ta proběhla 8. července 1970. Generální představenou byla zvolena Matka Vojtěcha Hasmandová. Současně s nástupem nově zvolených sester, se začalo v naší zemi i politicky přirostávat, nastoupilo období normalizace. Nově zvolená Matka se svojí radou napsala sestrám do všech komunit dopis, který se stal programovým prohlášením jejich služby. Kongregace v Čechách měla tehdy 680 sester, které žily ve třiceti komunitách. Matka Vojtěcha začala pravidelně informovat sestry o dění v společenství, později o dění v nově vzniklé Federaci boromejek a v celé Církvi. Neúnavně se starala o formaci všech sester v duchu 2. vatikánského koncilu.

»Náš společný úkol – “být jedno v Bohu” – je dosažitelný jen za spolupráce všech. O to Vás, drahé spolusestry, snažně prosíme. Nesmíme přeslechnout hlasu koncilového pojetí služby, které nám podává ve svých dokumentech.

Všichni jsme služebníci! Ani Církve nechce již vládnout, ale sloužit! Je to úžasná změna proti dřívějšímu smýšlení předkoncilního.

Vědomí: “Jsem služebnice” – má také každou z nás pronikat až do morku kostí. Bez Vás, drahé spolusestry, nestačíme zdolat úkoly, před kterými stojíme.

Církve od nás požaduje, abychom vnesly do svého života nového ducha, ducha koncilního. Je to především duch opravdové lásky a vzájemné důvěry, duch upřímnosti a pravdivosti, duch chudoby, prostoty, jednoduchosti a pokory. Máme se především vymanit z formálnosti a povrchnosti. Je nutné jít do hloubky a k podstatě. Nestačí řeholní Dekret jenom číst a znát, nýbrž je třeba také uspořádat život podle něj. Maria Panna, pokorná služebnice Boží na zemi

a slavná Královna všehomíra na nebi, ať nás ochraňuje a nám žehná, abychom podle jejího příkladu oslavovaly Boha láskou, pokorou a vytrvalou službou.»

(Z prvního dopisu sestrám,
1. září 1970 Znojmo-Hradiště)

Matka Vojtěcha si byla vědoma velkého úkolu, před kterým stanula. Být Matkou poměrně velkého společenství a provést je obnovou požadovanou 2. vatikánským koncilem. Usilovala o spolupráci s Duchem svatým při jeho uskutečňování. Na prahu roku 1971 napsala sestrám:

»Drahé spolusestry, i letos stojí před námi velký úkol – obnova podle 2. vatikánského koncilu. Prohloubení našeho duchovního života je nesmlouvavou povinností každé z nás. ...Ať tedy, drahé spolusestry, nezklameme očekávání nejen nebe, ale i země.»

Prvním plodem pokoncilní obnovy bylo vypracování nových Konstitucí. V poděkování za práci všech sester na Kapitule Matka Vojtěcha řekla:

»Je splněn veliký úkol, máme nyní učebnici svatosti. Čeká nás však úkol daleko těžší: Učinit ze svého života školu svatosti.»

Snažila se vést sestry příkladem svého života. Její schopnost učit, ji vedla k tomu, aby spolu s nimi nově vyjádřila, co je obsahem charizmatu a spirituality. Tyto termíny se doposud běžně nepoužívaly, až po koncilu, a proto bylo třeba je sestrám přiblížit. Nemohla publikovat veřejně svoje myšlenky, to totalitní komunistický režim nedovoloval, ale zvolila tehdy jedinou písemnou možnost jak promlouvat pravidelně ke všem sestrám, pomocí samizdatu. Tento způsob komunikace byl považován za ilegální tiskovinu a Matka tím znovu riskovala uvěznění.

Matka Vojtěcha předkládala společenství obecnou nauku církve o řeholním životě, aby si sestry, podníceny vatikánským koncilem, hlouběji uvědomily podstatu, krásu a plnost

řeholního života žitého v církvi a pro církev. Burcovala sestry ke spolupráci, protože jí bylo jasné, že bez ní není možné dosáhnout pravé obnovy společenství.

V osobním setkávání vnášela do jednotlivých sester svoje vlastní uchvácení obnovným děním. Také čelila pokušení sester, co se obnovy týká, spokojit se s tím, že vše máme krásně a jasně vyjádřeno, a konečně si po všech těch různých novotách můžeme odpočinout.

Ve svém církevním smýšlení hledala pomoc v řadách kněžích-odborníků. Její možnosti nebyly veliké. V období její služby ji pojilo hluboké přátelství zvláště se dvěma kněžími – františkánem P. Janem Evangelistou Urbanem a kapucínem P. Janem Evangelistou Víchou. Politická situace v zemi také velmi omezovala kontakt se zahraničím, tedy i s našimi sestrami z ostatních větví.

Koncil vyzval ke spolupráci vyšší představené řádů a kongregací založením „Konferencí vyšších představených“. Ty vznikaly ve svobodném světě, ale nemohly oficiálně fungovat v komunistických zemích. Matka Vojtěcha volila cestu tajné spolupráce.

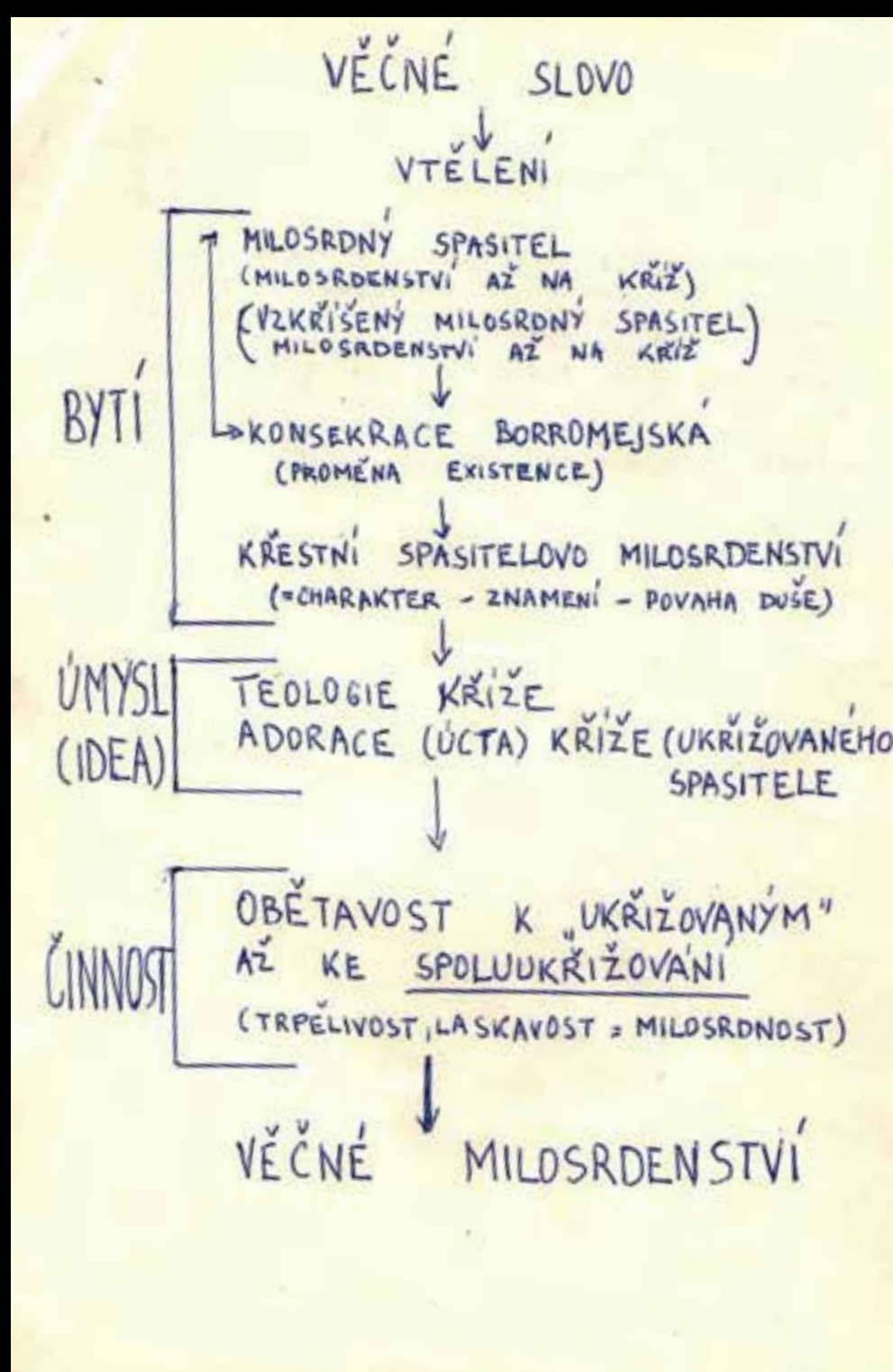
Důležitým mezníkem v životě společenství boromejek bylo založení Federace v Římě, 11. října 1970. Tento impuls přijalo všech sedm větví, které svým původem založení patří do francouzského Nancy. Matka Vojtěcha se účastnila napsání Stanov a Základního pravidla pro Federaci SCB. Mnoho se na něm společně pracovalo, protože se poprvé v dějinách Kongregace sešly všechny generaláty ke společné práci. Svatý stolec schválil Federaci sester boromejek 15. března 1974.

1976–1988

OPAKOVANĚ VOLENA

1

2

3

1. Audience u Svatého otce Jana Pavla II. (1979).
2. Poznámky pro výuku sester.
3. Sesterská kaple Panny Marie Bolestné na Hradišti.
4. Matka Vojtěcha na procházce v zahradě ve Znojmě-Hradišti.
5. Matka Vojtěcha se sestrami.
6. Matka Vojtěcha v civilním oblečení při návštěvě ilegálně formovaných mladých sester.

4

5

6

2. června 1976 byla Matka Vojtěcha na VIII. generální kapitule znovuzvolena generální představenou na dalších šest let.

15. dubna 1980 předávala Matka Vojtěcha sestrám nové pokoncilní Konstituce, schválené Vatikánem 12. března 1980 a vytištěné samizdatem. V průvodním dopise s nadšením povzbuzuje sestry k jejich přijetí, k jistotě vlastní cesty, kterou schválené Konstituce jsou.

»Potvrzení našich Konstitucí církví je pro nás výzvou k odhodlanému vstupu na cestu „dokonalé lásky“, protože zde je záruka, že v úsilí o obnovu řeholního života po 2. vatikánském koncilu můžeme už jít pevně, bezpečně a s odvahou. Snažme se proto, drahé sestry, nové Konstituce znát, pochopit, plnit a žít, a to s láskou, v duchu a pravdě – a takto se setkávat s Bohem Trojjediným, tak odpovídat na jeho dar.«

17. července 1978 při uzavírání VIII. generální kapituly ve Znojmě-Hradišti napsala povzbudivý dopis pro delegátky:

»Děkuji vám za všechno! Velká a náročná práce je ukončena. Avšak úsilí o charismatickou obnovu nesmí končit! Právě teď přistupujeme k úkolům nesmírné důležitosti. Nastává odpovědná práce. Je třeba zaměřit všechno naše snažení na praxi směrnic 2. vat. koncilu a VIII. generální kapituly. Nyní se rozhodne, zda bude naše kongregace nesena milosrdnou láskou, a tak zviditelňovat samého Krista – anebo se nestane nic. Na každé jednotlivé sestře záleží. Drahé sestry delegátky, věřím ve vaši osvědčenou snahu. Věřím, že s horlivostí vyvinete „zapalovací

vací apoštolát“ – apoštolát dokonalé lásky, aby kongregace ve všech svých člencích – vedená Duchem svatým – věrně odpovídala úmyslům Boha nejmilosrdnějšího. Do vás kladu velké naděje.«

3. července 1982 při zahájení IX. generální kapituly mimo jiné řekla:

»Naše doba je veliká. My v ní nesmíme selhat. Jde o duše, jde o celý svět.«

12. července 1982 byla zvolena potřetí, nyní i se souhlasem Svatého stolce.

Od počátku své služby generální představené pracovala na obnově společenství. S velkým rizikem přijímala do kongregace mladé dívky, které toužily po zasvěceném životě. Vychovala kolem 50 tajných sester. V této době byla duchovní matkou nejen svým sestrám, ale i sestrám jiných kongregací, mnohým kněžím, bohoslovcům a laikům. Přes své povinnosti měla vždy čas je přijmout a vyslechnout.

Od 1. května 1984 probíhala pracovní část IX. generální kapituly. Na závěr napsala sestrám delegátkám a představeným souhrnnou zprávu:

»Od zahájení IX. generální kapituly přes všech pět pracovních setkání nás věrně provázelo evangelní heslo: „Zažď na hlubinu!“ Lk 5, 4 ... Ve svém programu se soustředila IX. generální kapitula na podstatnou část našeho řeholního bytí – na zevnitřnění, prohloubení a pravdivost života.

...Nám nejde o to, abychom volily stále něco nového, ale o to, abychom všechno, co konáme, konaly lépe – nově.«

Sestry velmi povzbuzovala a projevila jim vděčnost za vykonanou práci:

»Jděte, drahé sestry, a zapalujte svět láskou a milosrdenstvím! A naše pochodně ať planou!« (Znojmo-Hradiště 1. května 1984)

15. listopadu 1985 napsala Matka Vojtěcha spolu s ostatními vyššími představenými dopis adresovaný předsedovi Federální vlády Lubomíru Štrougalovi ve věci **dovolení přijímání novicůk**. 12. ledna 1987 novým dopisem urgovala jeho odpověď. Reagovala na více jak roční posuzování této žádosti.

27. května 1987 při zasedání Ústřední rady České katolické charity ve Znojmě-Hradišti, náhradním mateřinci kongregace a zároveň charitním domově pro řádové sestry znovu zazněla v uvítacím projevu Matky Vojtěchy, se statečností jí vlastní prosba o **intervenci ve prospěch přijímání novicůk**, a to pro všechna řeholní společenství.

16. července 1987 iniciovala a spolu s ostatními vyššími představenými v ČSSR napsala **dopis prezidentu republiky Dr. Gustávu Husákovi s žádostí o povolení přijímat novicůk**. K dopisu jsou přiloženy podpisy vyšších představených z 26 řeholních společenství. Podpis Matky Vojtěchy je na prvním místě. V této době stále ještě nebyla zřízena Konference vyšších řeholních představených v naší zemi.

1987–1988

NEMOC A POSLEDNÍ DNY ŽIVOTA

1

2

3

4

1. Matka Vojtěcha v posledních letech života.
2. Matka Vojtěcha při divadelním představení sester k jubileu Kongregace krátce před svou smrtí.
3. Matka Vojtěcha při děkování po divadle k 150letému jubileu Kongregace.
4. Poslední fotografie Matky Vojtěchy, listopad 1987.

5. Zakrytá rakev při pohřební mši svaté obklopená koncelebranty.
6. Pohřeb - procesí kněží na hřbitov.
7. Pohřeb - procesí za rakví v čele s generální vikářkou a asistentkami (zleva sestra Ludmila, Inviolata a Fabiola).
8. V modlitbě u hrobu Matky Vojtěchy (1999)

5

6

7

8

Na podzim roku 1987 se objevily první příznaky nemoci – únava, kašel a bolesti na hrudi. **3. listopadu 1987** byla diagnóza zhoubného nádoru na plicích histologicky potvrzena. Tuto zprávu přijala Matka Vojtěcha s odevzdaností a statečností. Svému duchovnímu Otci, P. Janovi Ev. Urbanovi reagovala několika řádky na jeho povzbudivá slova:

»Daří se mi lépe, беру mnoho léků a musím pěstovat blahobyť.«

Matka Vojtěcha napsala více dopisů na rozloučenou, ve kterých se pokojně a s hlubokou vírou ve věčný život zmiňuje o svém údělu a blízkosti smrti. Kromě dopisu duchovnímu Otci se rozloučila i se svojí neteří sestrou Leonou a sestrou Emilií:

»Moje drahá sestřičko Leono, Pokoj a láska Boží buď s Vámi. Také Vás bych chtěla, sestřičko, potěšit a zároveň poprosit o modlitbu. Potom se budu za Vás velice, převelice přimlouvat. Vždyť tak toužím, abyste byla svatá. Víím, stojí to mnoho, ale stojí to také za to! Budte vděčná, sestřičko, za každý den svého života. Ale to by bylo málo. Budte vděčná za všechny nepříjemnosti, bolesti a kříže. Jsou to pozdravy nebe, ale podávané nejčastěji lidmi. A to nás klame a neumíme po nich rozevřít náruč. Jak bychom si jednou přáli, abychom mohli sypat Pánu kvítí své lásky – a bude pozdě.

Sestřičko, buďte v tomto sobec – svatý sobec, který umí ze všeho těžit pro svou duši a – a pak má možnost rozdávat jiným. Važme si přítomných okamžiků, chopme se jich a proměňujme v květy lásky pro Pána Boha rukama P. Marie.

Pracujte na své duši, věrně a poctivě. Neochabujte v horlivosti! Věřte, že stárí člověk vadne a nemá síly ani elánu. Čemu si uvykl, to dělá i nadále. Vidím to zde. Jak krásné je mnohé stárí

i při tělesné nemožnosti. Budte, Leonko, také krásná duší. Teď nás má zdobit ušlechtilost duše, dobrota srdce a hluboká láska k Bohu, a k bližnímu.

A především – ke spolusestrám. To Vám přeji, za to prosím teď a budu i potom. Jen Vytaké prosím, pamatujte. V Srdci Ježíšovu Vás klade, tak se s Vámi denně schází Vaše teta S.M. Vojtěcha.«

(není uvedeno datum)

»Moje drahá, nejdražší sestřičko Emilie, Pokoj a láska Boží buď vždy s Vámi! Neplačte, sestřičko, pro můj odchod. Vždyť jdu domů. Jen mi, prosím, velice pomozte, abych byla brzy s našimi drahými. Těším se na ně i na ty své ochránce. Věřím, že mi přijdou naproti. I na Vás se, sestřičko, těším, ale přeji Vám, abyste tu byla ještě dlouho a mohla žít ve svatosti jen a jen lásce Boží.

Sestřičko, Pán Bůh stojí za to, abychom zde pro něj snášeli všechno. Milujte HO, trpte pro něj, neste ráda obtíže a bolesti, které Vám Láska Boží pošle. Vždyť to můžeme dát večer jako kytičku lásky na dobrou noc – a jaká je to potom krása, štěstí v duši i srdci. Máme to za koho obětovat! A nezapomínejte nikdy na mne. Odpusťte mi, prosím, vše, čím jsem Vás zarmoutila. A přece jsem Vás měla nesmírně ráda. Víím, měla jsem svou cestu a někdy jsem působila bolest těm, které jsem měla nejraději.

Z nebe Vám to nahradím. Sestřičko, jak už nyní toužím, abychom byly svaté. Žijte věrně podle sv. řehole, buďte oddána svým představeným. Milujte je. V tom bude Vaše požehnání. A já Vám ho tolik, tolik přeji!

Vaše vděčná S.M. Vojtěcha Ráda bych napsala všem, ale nevím, jak mi to vyjde. Víím jen, že mám málo času. Ale těším se k Pánu Bohu. Odpusťte, že jsem to (nemoc) před Vámi tajila. Z lásky!«

(4. listopadu 1987)

Napsala také svým bývalým spoluvězeňkyním a spolužačkám. V dopise Míle Patové píše o své nemoci, obdivuje její odevzdanost do vůle Boží a sama vyjadřuje svoji touhu po cíli, po nebi:

»Já jsem na tom poněkud hůře: po zápalu plic mě léčili jako TBC, a později se zjistila Ca plic. I já se plně dávám Pánu, беру z Jeho rukou vše, co posílá, a těším se na nebe. Vždyť to je náš cíl. A tak, moje drahá, drahá Mílo, pozdravuj všechna děvčata, vyříd, že se za ně modlím.«

»V pátek 11. 12. končím s ozáčkami – nu – a potom se uvidí. Jsem plně odevzdána do vůle Boží, cítím, jak jsem v ochraně Mariině. Ona si mě převede jednou na druhý břeh – a já se nebojím. S ní musí vše dobře dopadnout. Děj se ve všem vůle Boží. Tak musím ještě drahé kongregaci vyprosit veliké Boží požehnání.

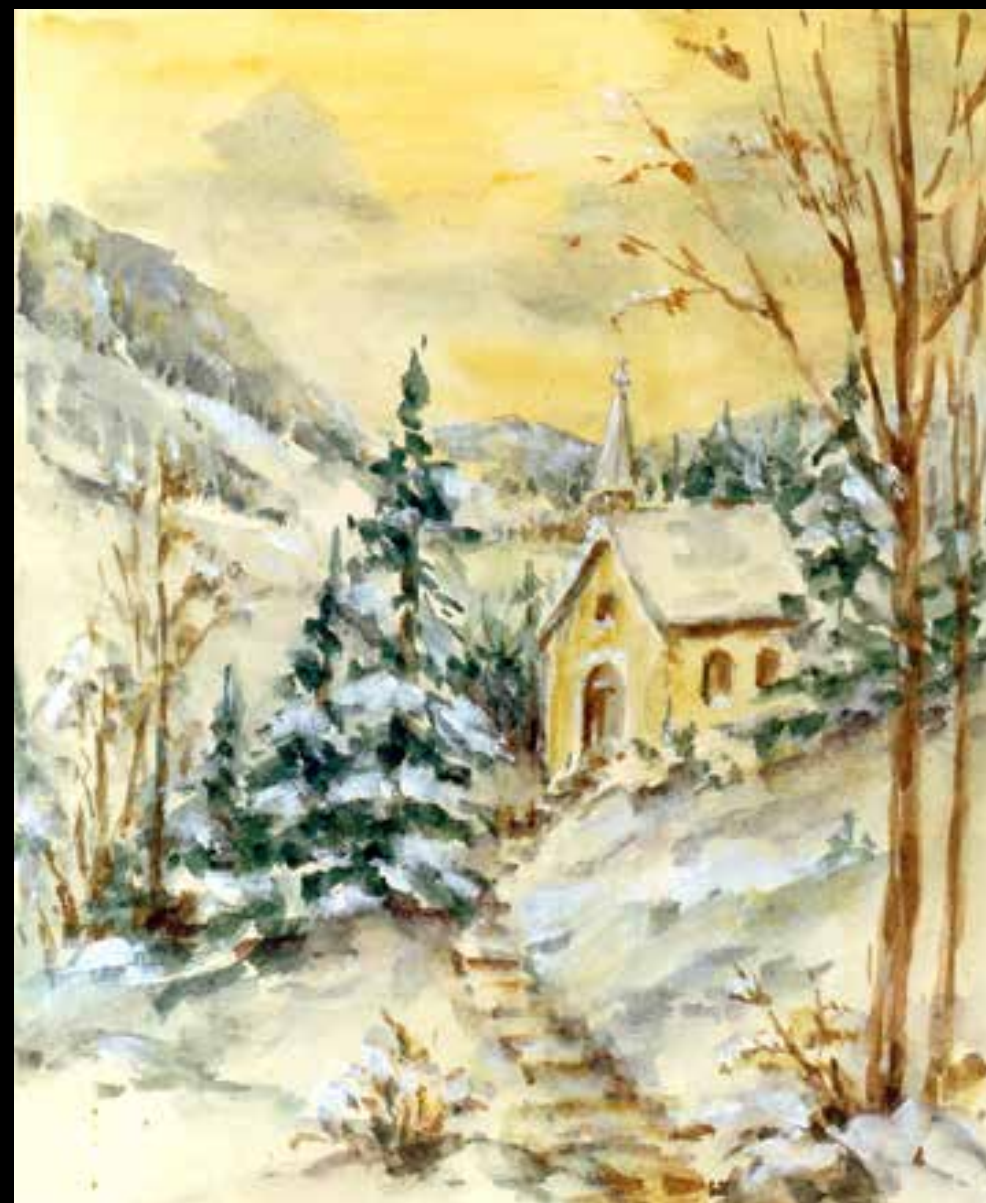
Tobě, drahá, a ostatním děvčatům, které mne znají, vyříd krásný a radostný vánoční pozdrav. Boží láska ať je provází na každém kroku a v každé situaci. S.M. Voj.«

(4. listopadu 1987 přítelkyni z vězení Libuši Bulínové)

Poslední měsíc zde na zemi prožila ve velkém utrpení a klidně zemřela uprostřed svých sester **21. ledna 1988**. Na smrtelném lůžku uzavírala celý svůj život do jediného akordu, který bylo její srdce v těžké chvíli umírání schopno vyjádřit posledními slovy: *»Ano, Pane.«*

Slavnostního pohřbu Matky Vojtěchy 28. ledna 1988 se zúčastnilo 120 kněží, někteří tajně vysvěcení, a na 500 věřících. Její tělo bylo uloženo na hřbitově sester ve Znojmě-Hradišti, kde odpočívá doposud. Úřad generální představené zastávala 17 let a 7 měsíců.

DUCHOVNÍ ODKAZ MATKY VOJTĚCHY

Olejomalby vytvořené Matkou Vojtěchou:
Jaro, Léto, Podzím, Zima.

Při přípravě pohřbu byla nalezena **duchovní závěť**, kterou napsala na svátek sv. Karla dne **4. listopadu 1987**.

»Má drahá Kongregace,
moje milé, drahé, nejdražší spolusestry,
aspoň těmito řádkami „na rozloučenou“ se vrací
má duše k Vám.

Nejprve „Velebí má duše Pána...“ za všechny milosti, nejvíce za milost povolání – a za milosrdenství jeho – neboť věčně je chci opěvovat.

A nyní vzdávám vroucí díky Kongregaci: že mě přijala mezi své členky, mne třináctileté dítě, že po celou dobu mého života snášela mé chyby, nedostatky a viny, že mi vždy s láskou dopřávala duchovní i hmotná dobra, že mně byla vždy oporou, silou a útěchou.

Odcházím, mé drahé spolusestry, s láskou, kterou jsem chovala ke každé z Vás. Vy jste byly vždy mou první starostí, ale i mou láskou a útěchou, mou pomocí a oporou. Nesu svůj vděk k Vám s sebou! Tam – budu za Vás prosit, žehnat a bdít nad Vámi více, než mi to bylo možné zde. Jen mi pomozte, abych byla brzy ve slávě mého Pána a Snoubence.

Mé drahé spolusestry, ještě se na Vás obracím s prosbou matky, která se loučí a říká naposled svá přání, svůj testament: Milujte se! Obě příkázání lásky ať jsou Vaším zákonem! Milujte Boha, milujte se navzájem, milujte své bližní – nejvíce chudé! Čím větší bídu vidíte, s tím větší láskou a něhou se k ní sklánějte! Milosrdná láska ať vítězí! U největší bída je místo boromejek! Hleďte na naše Matky – naše patrony!

Zachovejte, prohlubujte spiritualitu naší Kongregace. Láska, pokora, prostota a jednoduchost, statečnost a upřímnost, rodinný duch a další krásné ctnosti boromejek ať zdobí Vaše srdce. Ale především láska! Hluboká, pevná, nezištná!

Láska, která jde až ke kořenům lidské bytosti – a proniká všechno! Vždyť láska je Bůh v nás!

Duch svatý ať denně posílá proudy světla! On ať vede srdce každé z Vás a celou Kongregaci. V Jeho záři, až mi Pán dopřeje, budu prosit za Vás – abyste šťastně došly cíle. Bez úhony! On však neslíbil klidnou plavbu, ale šťastný návrat, budeme-li s Ním.

A naše milovaná Matka nebeská! Ať nad Vámi rozestře svůj plášť! Pozdravím ji za Vás, poprosím, aby Vás neopouštěla, ale vyprošovala světlo, sílu, statečnost, moudrost! Řeknu jí, jak ji milujeme! Mé drahé spolusestry, služte Pánu s radostí! A s opravdovostí! Věrně a oddaně! V jakýchkoli podmínkách!

Úsilí o svatost a milosrdná láska – to jsou naše křídla k nebi! K tomu nás vedou naše pravidla. Budeme-li věrně našim Konstitucím, věřte, mé drahé, že Kongregace bude sílit, poroste a zmohutní. Jen naše vlažnost a změkčilost by ji pohřbila.

Drahé mé děti v pláštíčkách a s hlavičkami se závoji bílými nebo černými, Vám zvláště žehnám. Toužím, aby z Vás vyrostly pravé, hrdinné a statečné boromejky! Buďte však pokorné! Tam je základ růstu všech ctností. Svět se Vám diví, ale i obdivuje Vás. Nezklamte očekávání nebe i země! Tolik lidí čeká na Vaše milosrdenství, na záchranu, pomoc! Vy jste daly Bohu své „ano“ – splňte je! Vytvrvejte v lásce a oběti! Bůh stojí za to! Objímám Vás, žehnám, žehnám!

Celé nebe v čele s Matkou – slavnou Královnou nebes – s našimi ochránci a patrony Kongregace i s anděly strážnými mi pomohou děkovat za milost povolání, za Vás, za Vaši věrnost a lásku.

Odpusťte mi, prosím, čím jsem Vás kdy zarmoutila, urazila či zklamala. Ať paprsky Boží lásky tím více – za mne – oblaží Vaše duše a srdce. Děkuji Vám všem! Děkuji zvláště členkám gene-

rální rady, se kterými se mi tak dobře pracovalo. Světlo Ducha svatého a přímlyva Panny Marie ať je s Vámi! Děkuji všem sestrám představeným a prosím je, aby vítězily láskou. Ať uchovávají prvenství duchovního života, bdí nad věrným zachováváním Konstitucí, šíří spiritualitu a uplatňují v komunitách milosrdnou službu.

Děkuji každé zvláště – drahé spolusestry! Pán buď s Vámi! Láska Boží Vás provázej! Duch svatý Vás veď cestou světla a obnovy, abyste nezloudily! Objímám Vás, loučím se, prosím o přímlyvu a těším se na Vás!

A žehnej Vám
všemohoucí a milosrdný
Bůh Otec, Syn a Duch svatý. Amen!
Vaše S. M. Vojtěcha«

K Vánocům a v období nemoci jí napsal P. Benedikt Holota, OFM:

»Pozdravení, pokoj a přání mocné duchovní radosti z Boží Lásky zasílá br. Benedikt.

Matko Vojtěcho,
Jsem přesvědčený, že Vaše onemocnění se netýká Vaší osoby, nýbrž Vaší kongregace, že je to nemoc z povolání, a má asi mystický význam pro budoucnost.«

DUCHOVNÍ PROFIL A KANONIZAČNÍ PROCES

Symbyly charizmatu a spirituality Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. Ukřižovaný Ježíš, zdroj milosrdenství.

Eucharistie.

Sv. Karel Boromejský, vzor milosrdenství.

Svatá rodina, model rodinného života v komunitě, sousoší z pokoje Matky Vojtěchy.

Matka Vojtěcha byla díky kvalitní formaci po lidské a duchovní stránce schopná dobře se zhostit náročných životních úkolů. Ať už to bylo těžké období ve vězení, přijetí obtížného úkolu generální představené nebo zhoubné nemoci.

Její láska k Bohu se tříbila na cestě vnitřní modlitby, liturgie, eucharistické adorace, kontemplace Ukřižovaného. Společenství, které jí bylo svěřeno, provedla pokoncilní obnovou, vedena církevním smýšlením a neúnavnou horlivostí po vzoru svatého Karla Boromejského. Zvláště ve snaze přizpůsobit život svůj i společenství požadavkům 2. vatikánského koncilu poznala velkou potřebu otevření se působení Ducha svatého. Při zvládání těžkostí života jí nechyběla pokora, moudrost, skromnost, naděje a radostný duch. Vynikala především statečností pro víru a pro nová povolání.

Zvláště jako generální představená hledala pomoc pro sebe i pro svěřené sestry v denní adoraci.

»Denně Vás připomínám Pánu v audienci u svatostánku a důvěřuji pevně, že za každým mrakem objevíte zářivé slunko Boží lásky a načerpáte vždy nové světlo pro sebe...«

»Kongregace tolik potřebuje sestry zamilované do Eucharistie! Všechno ostatní je méně! Vždyť jen v Eucharistii máme jistotu blízkosti - tak závratně krásné a skutečné – jistotu blízkosti samého Boha. Zůstávejte stále v jeho světle, neste jeho světlo, buďte jeho paprskem.«

(20. dubna 1978)

Byla citlivá k potřebám a bolestem druhých, zvláště spolusestry, příbuzných a přátel. Její lásku zakoušeli všichni. Mnohé duchovně doprovázela ať už při osobních setkáních nebo prostřednictvím korespondence. Své sestry učila nejnáročnějšímu úkolu života ve službě milosrdenství, odpouštění a smíření.

»Milosrdenství musíme tedy chápat jako lásku, která je šlechetná a vychází vstříc, která bližního nejen zve a přijímá do společenství, nýbrž jej přímo vyhledává a nutí, aby přišel.«

(prosinec 1977)

Vrchol milosrdné lásky viděla Matka Vojtěcha v péči o umírající:

»Instinktem své lásky musíme vycítit, kde rána nejvíce bolí. Milosrdenství vpravdě plné účasti a něhy ať patří umírajícím! Neopouštějme umírajícího, i když je agonie dlouhá! Vracejme se k němu vždy znovu a znovu s modlitbou v srdci, s tichým slovem víry a lásky, s malou pozorností, o které se snad domníváme, že ji nemocný nevnímá..., obklopte ho tichem, šetrností a jemností, silou své víry a lásky! Zde můžeme dospět k vrcholnému milosrdenství.«

(samizdat Pochodeň I, str. 32, 1978)

Velkou láskou Matky Vojtěchy byla **Denní modlitba církve**. Neúnavně a vytrvale se doslova pídila po nových textech breviáře. Jak P. Jana Bártu, OFM podněcovala k překladu liturgických textů do češtiny. Své nadšení přelávala do srdcí sester, když je učila novým strukturám modlitby breviáře. U P. Dr. Stanislava Špurka si vyprosila **komentáře k jednotlivým žalmům**. O toto obohacení liturgie se podělila i s jinými kongregacemi.

Starala se také o nový dorost a neváhala riskovat znovu vězení. Mnohým mladým dívkám umožnila vstoupit do společenství a zde projevila odvahu a vynalézavost lásky.

Po smrti Matky Vojtěchy požádala sestra vikářka Inviolata Krupková sestry z Kongregace, aby napsaly své vzpomínky na zemřelou Matku. Během dvaceti let bylo shromážděno asi 440 dopisů a pohlednic, které se různým způsobem týkají života a osobnosti Matky Vojtěchy. Většina pisatelů děkuje za to, že se jim dostala do ruky životopisná kniha o Matce Vojtěše »Láska smrti nekončí«. Její život je oslovil a povzbudil k životu víry. Další se zmiňují o pomoci v naléhavých situacích svého života nebo života druhých lidí, za které se na její přímluvu modlili, nebo prosí o další letáčky s modlitbou. Mnohým se vybavily vzpomínky na jejich bývalou spolužačku. Také přicházejí zprávy o vyslyšení na její přímluvu a zájem o její pomoc pokračuje dále.

Kanonizační proces

28. února 1996 došlo z Vatikánu na brněnské biskupství dovolení (Nihil Obstat ex parte Sanctae Sedis) k zahájení diecézního procesu. **Diecézní proces slavnostně zahájil brněnský biskup Mons. ThLic. Vojtěch Cikrle 26. lis-**

topadu 1996. Po intenzivní práci byl **26. října 2004** v Brně zakončen. Veškerá dokumentace procesu byla přivezena **28. října 2004** do Říma a odevzdána na Kongregaci pro kauzy svatých. Postulátorem pro římský proces byl jmenován Mons. Josef Laštovica.

3. února 2006 Kongregace pro kauzy svatých diecézní proces schválila.

Další práce nad životem, ctnostmi a smrtí služebnice Boží Matky Vojtěchy Hasmandové pokračovala v Římě. **4. listopadu 2009** bylo odevzdáno tzv. Positio (shrnutí všech potřebných informací o životě Matky Vojtěchy) ke konečnému zhodnocení na Kongregaci pro kauzy svatých.

V současné době se připravuje proces nad uzdravením malého děvčátka na přímluvu Matky Vojtěchy.

Modlitba na přímluvu M. Vojtěchy

Modleme se:

Všemohoucí věčný Bože, bezpečné útočiště trpících, dovoláváme se tvé milosrdné lásky a prosíme, shlédni na nemocného (nemocnou) a na přímluvu naší Matky Vojtěchy mu (jí) navrať zdraví, aby tě opět mohl (a) chválit a sloužit ti, neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

Žádosti o informační materiál a zprávy o vyslyšení proseb zasílejte na adresu:

Postulace Matky Vojtěchy Hasmandové
Šporkova 12, 118 00 Praha 1
Via Concordia, 1, 00 183 Roma, Italie
e-mail: postulaceMV@boromejky.cz

Peněžité příspěvky na probíhající proces Matky Vojtěchy Hasmandové je možné zasílat na účet: 27-2072820437/0100
Komerční banka, Kaiserštejnský palác, Malostranské nám. 37/23, Praha 1, variabilní symbol: 1988.
Za každý dar srdečné Pán Bůh zaplatí.

Touto výstavou chceme v rámci celocírkevních a slovanských slavností, Roku víry a jubilea příchodu soluňských bratří na Velkou Moravu připomenout jubileum Matky Vojtěchy Hasmandové - služebnice Boží.

Tato výstava si neklade za cíl přesně zdokumentovat všechny významné historické události spojené s osobou Matky Vojtěchy, je poctou výjimečné ženě víry, kterou jí vzdávají lidé, již měli to štěstí a čest sledovat skoro 18 let její život.

Dne 21. ledna 2013 uplyne 25 let od smrti Matky Vojtěchy, 25. března 2014 si pak připomeneme 100 let od jejího narození. K této příležitosti jsme připravily několik aktivit spojených s »Jubilejním rokem Matky Vojtěchy.« Na místech spojených s jejím životem a s působením našich sester jsme uspořádaly putovní výstavu s názvem:

MATKA VOJTĚCHA

služebnice Boží

STATEČNÝ SVĚDEK VÍRY

14 panelů výstavy zachycuje její život od r. 1914 do r. 1988 a přináší svědectví o tom, jak se z malého venkovského děvčátka stala velmi záhy milosrdná sestra sv. Karla Boromejského, výborná učitelka, ve válce ošetřovatelka raněných, v období komunistického útlaku pak vězeňkyně pro velezradu a nakonec generální představená sester, která umírá v pověsti svatosti. Zcela vydaná ve službě svému společenství, otevřená působení Ducha svatého a s hlubokým církevním smýšlením vedla společenství k pokoncilní obnově. Byla oporou a posilou lidem, s nimiž se setkávala, spoluvězeňkyním a také mnoha kněží.

Autorka věří, že i vy budete povzbuzeni statečným životem Matky Vojtěchy k hledání PRAVDY, SPRAVEDLNOSTI A LÁSKY. Neboť Matka Vojtěcha říkala:

»V LÁSCE NAJDEME PRAVOU NÁPLŇ ŽIVOTA«

Autor výstavy:

Produkce, Grafika:

Záštitu nad výstavou převzali:

S.M. Remigie Češíková SCB

Dominik Bouma, Luděk Joska

Česká biskupská konference

Kongregace Milosrdných sestersv. Karla Boromejského

Zastupitelé měst a obcí.

Uskutečněné s finanční podporou: Nadace Dobré dílo sester boromejek

Partner výstavy:

Touto cestou děkujeme všem, kteří se na vzniku výstavy podíleli organizačně, záštitou i poskytnutím archivních materiálů, zvláště S.M. Aleně Bártové SCB.